

تدوین اندیشه‌های کارشناسی صنعت بیمه

در اتاق فکر

عباس سعید^۱

اشاره:

تاکنون چهارده نشست تخصصی اتاق فکر صنعت بیمه در پژوهشکده بیمه با موضوعات «آزادسازی تعرفه‌ها؛ گذار از نظام تعرفه‌ای به نظام غیر تعرفه‌ای»، «نظارت مالی در نظام غیر تعرفه‌ای» و «نظارت غیر تعرفه‌ای و ارزیابی عملکرد نظارت بیمه مرکزی در صنعت بیمه»، «مدیریت منابع سرمایه‌گذاری در شرکت‌های بیمه؛ بایدها و نبایدها، الزامات و سازکارها»، «نقد و بررسی آیین‌نامه جدید سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه» و «راه‌کارهای مؤثر بر گسترش نفوذ بیمه عمر در کشور» برگزار شده است.

در این نوشتار از مجموع مباحثی که ساعت‌ها در اتاق فکر صنعت بیمه مورد موشکافی، بحث و تبادل نظر شرکت‌کنندگان قرار گرفته است، به گزارش موضوع **آزادسازی تعرفه‌ها؛ گذار از نظام تعرفه‌ای به نظام غیر تعرفه‌ای** که در پنج نشست تخصصی بررسی شده، می‌پردازیم.

در ۷۵ سال گذشته صنعت بیمه ایران از بدو تأسیس تاکنون فراز و فرودهای زیادی را پشت سر گذاشته است؛ بررسی سیر تحول این صنعت، موشکافی چالش‌ها و ظرفیت‌های آن و مطرح کردن مباحث کلیدی این صنعت و تدوین اندیشه‌های کارشناسی صنعت بیمه، بیمه مرکزی ج.ا.ا را بر آن داشت تا در محل پژوهشکده بیمه، اتاق فکر صنعت بیمه را راه‌اندازی نماید.

در اتاق فکر صنعت بیمه که در حال حاضر یکی از فعال‌ترین اتاق‌های فکر کشور است و با حضور اساتید، مدیران عامل و کارشناسان این صنعت تشکیل می‌شود، مسائل کلیدی صنعت بیمه در فضایی آزاد مورد بحث و بررسی قرار گرفته و جمع‌بندی یافته‌های آن به توصیه‌های سیاست‌گذاری جهت اصلاح رویه‌های مدیریتی و تصمیم‌گیری کلان این صنعت منتهی می‌شود.

عامل مؤثری در توسعه رقابت در این صنعت و ارائه خدمات مطلوب‌تر به بیمه‌گذار محسوب می‌شود. باید توجه داشت که ورود به شرایط جدید نیازمند مطالعه دقیق محیط پیرامون، بررسی تبعات مثبت و منفی

گذرا از نظام تعرفه‌ای به نظام غیر تعرفه‌ای از مباحث اصلی برنامه تحول در صنعت بیمه است. آزادسازی تعرفه‌ها و حاکم‌شدن نظامی غیر تعرفه‌ای در صنعت بیمه
۱. کارشناس روابط عمومی پژوهشکده بیمه وابسته به بیمه مرکزی ج.ا.ا.

اتاق فکر صنعت بیمه
با حضور اساتید، مدیران
عامل و کارشناسان این
صنعت تشکیل می‌شود
و مسائل کلیدی صنعت
بیمه در فضایی آزاد مورد
بحث و بررسی قرار گرفته
و جمع‌بندی یافته‌های
آن به توصیه‌های
سیاست‌گذاری جهت
اصلاح رویه‌های مدیریتی
و تصمیم‌گیری کلان این
صنعت منتهی می‌شود

و ایجاد زیرساخت‌ها و الزامات لازم جهت این تغییر مهم در صنعت بیمه است که در جلسات اول تا پنجم اتاق فکر صنعت بیمه دکتر فرشلاف ماهریان، دکتر مسعود درخشان، دکتر مسعود حجاریان، دکتر یعقوب رشنوادی، دکتر مهدی ریاحی‌فر، حبیب میرزایی، نصرالله طهماسبی، علی محمد گودرزی، فرهاد خالقی، سیدمحمد عباس زادگان، هادی اویارحسین، محمدابراهیم امین، رحیم مصدق، مینا صدیق‌نوحی، آیت کریمی، سیدمحمد آسوده، معصوم ضمیری، نصرالله نوربخش، عباس حاج فتحعلی‌ها، قدرت‌الله اسدی، حجه‌الاسلام والمسلمین غلام‌رضا مصباحی‌مقدم، صفرعلی مرادی، غلام‌رضا تاج‌گردون، پرویز خسروشاهی، حسین رهبری حقیقت، غلام‌علی ثبات، حسن مهدی‌پور، مهرداد خواجه‌نوری، فرهاد فرسادی، محمد سامی‌فر، علی محمد گرشاسبی نظرات کارشناسی خود را درباره شرایط جدید متأثر از آزادسازی تعرفه‌ها در صنعت بیمه مطرح کردند که در ادامه به صورت اجمالی به برخی از دیدگاه‌های مطرح‌شده در خصوص گذار از نظام تعرفه‌ای به نظام غیرتعرفه‌ای پرداخته می‌شود.

دکتر جواد فرشلاف ماهریان

تعرفه‌ها در بسیاری از کشورها حتی کشورهای در حال توسعه از سیستم تصمیم‌گیری در صنعت بیمه کنار گذاشته شده است، اما در کشور ما همچنان وجود دارد. به نظر می‌رسد در این باره باید تأکید خاصی بر جایگزین کردن آن با سیستم و نظام غیرتعرفه‌ای صورت پذیرد.

در بحث آزادسازی تعرفه‌ها باید به چند سؤال پاسخ داد: آزادسازی تعرفه‌ها به چه معنا است و تعریف آن چیست؟ منظور از آزادسازی کدام است؟ وضعیت صنعت بیمه در حال حاضر چگونه است؟ در شرایط فعلی بیمه مرکزی چه نقشی در صنعت بیمه ایفا می‌کند؟ برای اجرای صحیح برنامه آزادسازی باید این نقش به چه صورت تعدیل شود؟ نقش بیمه مرکزی در آینده چگونه خواهد بود؟ الزامات و راهکارهای اجرایی که پس از بررسی مبانی نظری و شرایط موجود اهمیت می‌یابد،

۱. رئیس کل بیمه مرکزی ج.ا.

کدام‌اند؟ سناریوهای مختلف و آثار هر کدام در شرایط آزادسازی تعرفه‌ها کدام‌اند؟

در شرایط گذار از نظام تعرفه‌ای به نظام غیرتعرفه‌ای اصلاح ساختارها ضرورتی انکارناپذیر است. برای اصلاح نظام بیمه کشور، در شورای عالی بیمه به این راهکارها دست پیدا کردیم:

- اصلاح نظام تعرفه در بازار بیمه کشور به صورت تدریجی و طی یک دوره حداکثر پنج ساله به منظور تسهیل در استقرار بازار رقابتی؛
- حمایت از حقوق بیمه‌گذاران، بیمه‌شدگان و صاحبان حقوق آنها و لزوم پیش‌بینی تدابیر لازم؛
- حمایت از ایجاد و توسعه نهادهای حرفه‌ای و تخصصی در بازار بیمه کشور؛
- جلوگیری از ایجاد انحصار در بازار بیمه کشور و مقابله با موارد مختل‌کننده بازار رقابتی از قبیل قیمت‌گذاری تهاجمی، تبانی و ارائه اطلاعات خلاف واقع و گمراه‌کننده؛
- تعیین نرخ حق‌بیمه توسط شرکت‌ها بیمه با حفظ توازن بین حق‌بیمه و سایر درآمدهای متعلق به هر رشته بیمه‌ای با خسارت‌ها و هزینه‌های متعلق به همان رشته و با رعایت ضریب خسارات متعارف در بازار بیمه کشور؛
- استفاده بهینه از ظرفیت اتکایی داخلی با رعایت اصول حرفه‌ای توزیع ریسک در بازارهای بین‌المللی؛
- تدوین و عملیاتی کردن نظام جامع نظارت در صنعت بیمه کشور با هدف استقرار نظارت غیرتعرفه‌ای به جای نظارت تعرفه‌ای و با پیش‌بینی ضمانت‌های اجرایی لازم، حداکثر ظرف مدت دو سال؛
- به کارگیری فناوری اطلاعات در جمع‌آوری و تولید اطلاعات بیمه‌ای در چهارچوب فرم‌های استاندارد تعیین شده؛
- صدور بیمه‌نامه با رعایت ظرفیت شرکت بیمه در مدیریت ریسک و یا با اخذ پوشش‌های اتکایی مناسب؛
- بازنگری و تدوین ضروریات عملیات اتکایی مؤسسات بیمه؛
- تدوین استانداردها و بازنگری شرایط عمومی بیمه‌نامه‌ها در هر رشته بیمه‌ای و سایر آیین‌نامه‌ها و

مقررات؛

- تدوین مقررات مربوط به تأیید صلاحیت مسئول فنی و اکچوئر مؤسسات بیمه؛
- تدوین آیین‌نامه حمایت‌کننده حقوق بیمه‌گذاران و بیمه‌شدگان و نحوه رسیدگی به شکایات و اختلافات در صنعت بیمه کشور.

◀ دکتر مسعود درخشان^۱

نظام تعرفه‌ای و آزادسازی تعرفه‌ها می‌تواند عامل مؤثری در توسعه رقابت در صنعت بیمه کشور باشد. با وجود این، نمی‌توان ادعا کرد که رقابت همواره منجر به رشد و توسعه صنعت بیمه خواهد شد. باید شرایط مناسبی نیز فراهم شود تا صنعت بیمه را بتوان در آن فضای رقابتی رشد و توسعه داد. با آزادسازی تعرفه‌ها، شرکت‌های بیمه بالقوه در معرض ریسک‌های جدی قرار می‌گیرند. از این رو آشنایی هرچه بیشتر شرکت‌های بیمه با دانش مدیریت ریسک و اعمال روش‌های مدیریت ریسک در تدوین سیاست‌های بیمه‌ای از نخستین اقدامات اساسی است که باید در بین فعالان بیمه‌ای کشور ترویج شود. به موازات مدیریت ریسک، نوآوری در محصولات و فرآیندهای بیمه‌ای از یک سو و روش‌های علمی از سوی دیگر از ضروریات است که در یک کلمه می‌توان همه را تحت عنوان توسعه «بیمه مبتنی بر دانش» طبقه‌بندی کرد. فقط در چنین فضایی می‌توان به توفیق سیاست‌های آزادسازی تعرفه‌ای امیدوار بود که یکی از ثمرات آن، ارتقای سطح تخصصی و نقش کارگزاران بیمه و افزایش ظرفیت شرکت‌های بیمه و به‌ویژه بهره‌مندی بیشتر بیمه‌گذاران است.

◀ حبیب میرزایی^۲

در حال حاضر بازار بیمه در حال تجربه تغییرات جدی است که مشتریان، بیمه‌گذاران و نهادهای نظارتی را تحت تأثیر قرار داده است. چالش‌هایی که پس از آزادسازی نرخ‌ها ممکن است ظاهر شود قابل بررسی است و باید برای کاهش آثار زیانبار آن برنامه‌ریزی‌های

لازم صورت گیرد؛ به طوری که پس از آزادسازی تعرفه‌ها نرخ‌ها به شدت و در مدت کوتاهی کاهش می‌یابد و در برخی موارد جنگ قیمت‌ها به وقوع خواهد پیوست و حتی ممکن است به ورشکست شدن برخی شرکت‌های کوچک بیمه‌ای بیانجامد. اما راهبردهای کلی برای جلوگیری از آثار زیانبار این چالش‌ها عبارت‌اند از:

• اجرای تدریجی و حداکثر ۵ ساله سیاست حذف تعرفه یا آزادسازی نرخ‌ها؛

• برقراری تعادل بین حق بیمه و خسارت پرداختی هر رشته؛

• لزوم نهادسازی و استانداردسازی شرایط بیمه‌نامه؛

• لزوم احصاء مواد مختل‌کننده بازار رقابتی و پیش‌بینی تسهیلات لازم برای جلوگیری از اقداماتی که در بازار آزاد اتفاق می‌افتد؛

• لزوم اتخاذ تدابیری برای تضمین و حمایت از حقوق بیمه‌گذاران.

در شرایط جدید باید تدابیری لازم جهت حمایت از حقوق بیمه‌گذاران اندیشیده شود و همچنین زیرساخت‌های مناسب در بازار برای ارائه خدمات به بیمه‌گذاران مهیا شود.

◀ نصراله طهماسبی^۳

آزادسازی نرخ حق بیمه و تغییر سیستم نظارت فعلی در کشور، در واقع شمشیری دولبه است. از یک سو آزادسازی نرخ حق بیمه و رقابت شرکت‌های بیمه در این زمینه باعث کاهش حق بیمه‌ای می‌شود که بیمه‌گذاران بایدپردازند و در نتیجه منافع بیمه‌گذاران بیش از پیش تأمین می‌شود و بازار بیمه توسعه می‌یابد. از سوی دیگر اگر بسترهای لازم فراهم نشده باشد و شرکت‌های بیمه آمادگی کافی برای ورود به صحنه رقابت را نداشته باشند و اگر نهاد نظارتی توانایی لازم جهت اعمال نظارت جدی بر فعالیت شرکت‌های بیمه را نداشته باشد، ممکن است خسارت‌هایی به جامعه تحمیل شود که به مراتب بیش از زیانی باشد که در نظام تعرفه‌ای با آن مواجه هستیم.

وجود سیستم نظارت مالی قوی برای دستیابی به منافع حاصل از آزادسازی تعرفه‌ها و کاهش زیان‌های

۳. معاون سابق نظارت بیمه مرکزی ج.ا.ع.

۱. دبیر علمی نشست‌های تخصصی اتاق فکر

۲. مدیر طرح و برنامه بیمه مرکزی ج.ا.ع.

در بمت آزادسازی
تعرفه‌ها باید به چند
سؤال پاسخ داد:
آزادسازی تعرفه‌ها
به چه معنا است؟
وضعیت صنعت بیمه
در حال حاضر چگونه
است؟ در شرایط فعلی
بیمه مرکزی چه نقشی
در صنعت بیمه ایفا
می‌کند؟ نقش بیمه
مرکزی در آینده چگونه
فوائد بود؟ سناریوهای
مختلف و آثار هرکدام
در شرایط آزادسازی
تعرفه‌ها کدام‌اند؟

- افزایش ادغام‌ها پس از شکل‌گیری بازار آزاد؛
- تغییر ساختار قدرت بین شرکت‌ها؛
- تغییر و تحول در تقاضا و نیاز مردم به علت تنوع در فنون بازاریابی؛
- پایه‌گذاری مفاهیم جدید؛

احتمالی بسیار ضروری است. برای ایجاد چنین سیستمی باید بسترسازی مناسب صورت گیرد. در این راستا تدوین قوانین و مقررات لازم جهت پیش‌بینی حوادث بعد از آزادسازی، تعریف شرایط، مسئولیت‌ها و اختیارات ارکان نظارتی، تجهیز نهاد نظارتی به نیروی انسانی متخصص، تجهیزات و امکانات لازم و کسب آمادگی لازم جهت مواجهه با آزادسازی حائز اهمیت است.

دکتر مسعود حجازیان، گاه‌علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

- در ارتباط با مسئله آزادسازی تعرفه‌ها چند چالش پیش روی صنعت بیمه است:
- آزادسازی و اولویت اجرایی در رشته‌های مختلف؛
 - میزان آمادگی بیمه مرکزی؛
 - طرز تلقی از آزادسازی و اثر آن بر تعرفه‌ها؛
 - بیمه تکایی.
- بررسی‌ها نشان می‌دهد همه کشورهای که نظام تعرفه‌ای خود را تغییر داده‌اند، شاهد تحولاتی در بازار، ساختار نظارتی و تقاضای جامعه‌شان بوده‌اند، که این تغییرات شامل این موارد است:
- تغییر و تحول ساختار شرکت‌های بیمه و همچنین رابطه میان شرکت‌های بیمه‌گر؛
- پیدایش تنوع در گرایش‌های مردم و ایجاد تحول در تقاضای آنان؛
- تحول در ساختار نظارتی و تغییر ماهوی مقام ناظر و تعویض تشکیلات و ساختار آنها.
- به نظر می‌رسد اگر ما نیز بخواهیم تغییری در نظام تعرفه‌ای در جهت حرکت به سمت آزادسازی ایجاد کنیم لاجرم با این موارد مواجه خواهیم بود، لذا باید آمادگی لازم جهت رویارویی با تغییرات ساختار صنعت بیمه خود را بعد از تحول و آزادسازی داشته باشیم و به این موضوع توجه نماییم.

مدیرعامل شرکت بیمه ملت

◀ آیت کریمی^۱

برداشتن تعرفه‌های اجباری به معنای نبود تعرفه در بازار نیست؛ بلکه به معنای تعیین نرخ به صورت حرفه‌ای است. بازار باید تعرفه داشته باشد لیکن تعرفه اجباری و الزامی از میان خواهد رفت. متأسفانه آنچه در بازار بیمه کشور و در برخی رشته‌ها اتفاق افتاده است تعیین نرخ‌هایی است که به هیچ عنوان حرفه‌ای نیستند. با این وضعیت، چشم‌انداز ما نسبت به آینده بسیار مبهم خواهد بود. این ابهام از آنجا ناشی می‌شود که نظارت تعرفه‌ای را بر می‌داریم و از سوی دیگر هیچ مشخص نیست که آیا بیمه مرکزی توانایی اعمال نظارت مالی را در غیاب نظارت تعرفه‌ای دارد یا خیر؟

مشکل دیگر ناشی از این مسئله است که آزادسازی صنعت بیمه در شرایطی در دستور کار قرار گرفته که هنوز فرآیند خصوصی‌سازی تکمیل نشده است. ورود بخش خصوصی به صنعت بیمه آزاد شده است، اما هنوز خدمات جانبی مانند شرکت‌های ارزیابی خسارت و نظایر آن وجود دارد.

◀ هادی اویار حسین^۲

آیا هدف از آزادسازی تعرفه‌ها سودآوری بیشتر شرکت‌های بیمه است یا جلوگیری از زیان بیشتر این شرکت‌ها؟ توجه به ویژگی‌های بازار نیز می‌تواند در آزادسازی مؤثر باشد. ویژگی‌های خاص بازار بیمه کشور ما که باعث تمایز آن از سایر بازارهای موجود در دنیا می‌شود سهم ۵۰ درصدی بیمه شخص ثالث و بیمه سرنشین است که البته این رشته جزء بیمه‌های اجباری محسوب می‌شود. در بازارهای جهانی مرسوم است که بیمه‌نامه‌ها را به دو دسته کلی بیمه‌های زندگی و غیرزندگی تفکیک می‌کنند، اما در کشور ما این دسته‌بندی به بیمه اتومبیل و غیراتومبیل تبدیل شده است؛ اگر بدون توجه به این مطلب آزادسازی صورت گیرد، می‌تواند به شدت مشکل‌زا شود. اجرای سیاست آزادسازی در صورتی موفقیت‌آمیز خواهد بود که تمام جوانب در کنار هم دیده شود.

◀ محمد ابراهیم امین^۳

حرکت به سمت آزادسازی مبین پذیرش مبانی اقتصاد بازار است. در اقتصاد بازار، نظام پاداش و تنبیه برقرار است به این معنا که بنگاه‌های توانمند به صورت طبیعی اجازه ادامه فعالیت می‌یابند و بنگاه‌های ضعیف از گردونه رقابت حذف می‌شوند. بنگاه‌ها در این میان در جلب مشتریان و تصاحب سهم بازار با هم رقابت می‌کنند که این امر جزء ذات نظام بازار آزاد است. نهاد نظارتی در این میان مسئول است تا استانداردها را در خدمات ارائه شده کنترل کند و از سوی دیگر باید مراقب باشد تا در صورت ورشکستگی بنگاهی خاص، حقوق مردم به نحو مناسب تأمین شود. در این شرایط وظیفه نهاد نظارتی به هیچ وجه تلاش برای جلوگیری از ورشکستگی بنگاه نخواهد بود.

◀ سید محمد عباس زادگان^۴

تعیین مراحل حرکت به سمت آزادسازی تعرفه‌ها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. باید برای این حرکت، جدول زمان‌بندی مشخصی وجود داشته باشد. طی یک برنامه زمان‌بندی می‌توان به صورت مداوم اجرای سیاست را تحت کنترل قرار داد و اشکالات آن را مشاهده کرد و سریعاً برای رفع آن اقدام کرد تا اجرای برنامه را با شکست مواجه نکند و بتوان به حرکت ادامه داد. به این ترتیب می‌توان مراقب بود تا آزادسازی به قیمت کاهش عرضه خدمات و یا کیفیت آن نباشد. ممکن است در برخی موارد نرخ بیمه کمتری از مشتری دریافت شود اما هنگام وقوع خسارت، شرکت بیمه نتواند خسارات فرد را جبران کند. این مسئله نگران‌کننده است و به نظر من باید از وقوع آن جلوگیری کرد.

◀ رحیم مصدق^۵

تغییر نظارت از نظارت تعرفه‌ای به نظارت غیرتعرفه‌ای

۳. مدیرعامل شرکت بیمه دانا

۴. مدیرعامل شرکت بیمه البرز

۵. معاون نظارت بیمه مرکزی ج.ا.

۱. عضو هیئت مدیره شرکت بیمه پارسیان

۲. مدیرعامل سابق شرکت بیمه نوین

- بحث بسیار مهمی است به نظر من، چالش‌های عمده ناشی از حذف نظام تعرفه‌ای عبارت‌اند از:
- حذف نظام تعرفه‌ای موجب کاهش درآمد شرکت‌های بیمه و بیمه مرکزی خواهد شد؛
 - حذف نظام تعرفه‌ای سبب خواهد شد که بیمه‌گذاران به خصوص بیمه‌گذارانی که سهامدار شرکت‌های بیمه هستند نرخ‌های بسیار پایینی را مطالبه نمایند؛
 - اعمال نرخ‌های غیرفنی به منظور خارج ساختن سایر رقبا (دامپینگ)؛
 - پس از حذف نظام تعرفه‌ای، اخذ پوشش‌های اتکایی از بیمه‌گران خارجی و داخلی با مشکل مواجه خواهد شد؛
 - پس از ارائه قیمت‌های مختلف بیمه‌نامه‌ها، بیمه‌گذاران نمی‌توانند تشخیص دهند کدام قیمت واقعی است؛
 - به دلیل پایین آمدن نرخ‌ها، شرکت‌های بیمه توان جبران خسارت‌ها را به نحو مناسب از دست می‌دهند.
 - برای پیشگیری از چنین نتیجه‌هایی، الزامات آزادسازی نرخ‌ها عبارت‌اند از:
 - تبیین مبانی نظری و قانونی آزادسازی؛
 - تدریجی بودن آزادسازی‌ها؛
 - تعیین کارشناسانه نرخ‌ها؛
 - حمایت از نهادهای فنی و تخصصی؛
 - تهیه شرایط عمومی برای رشته‌های فاقد آن؛
 - در نظر گرفتن ضمانت‌های اجرایی مؤثر برای برخورد با تخلفات احتمالی؛
 - بررسی و تأیید صلاحیت مسئولان فنی و حاسبان فنی شرکت‌های بیمه؛
 - تعیین جایگزینی برای نظارت‌های غیر تعرفه‌ای.

دکتر مهدی ریاحی فرا^۱

وجود دارد. آزادسازی تعرفه‌ها اگر به این معنا باشد که در یک فضای رقابتی هر مؤسسه با توجه به استانداردهای تعیین شده، خدماتی را ارائه و قیمت را رأساً تعیین کند و نظارت بر چنین ساختاری نیز از اصول و قواعد تعیین شده پیروی کند، هیچ ایرادی بر آن وارد نیست. اما اگر شرکت‌های بیمه نخواهند با توافق، تعرفه‌ها را تعیین کنند، این وضعیت سبب ایجاد قدرت چانه‌زنی بالا و انحصاری از سوی این شرکت‌ها در برابر مردمی می‌شود که باید هزینه‌های بیمه را بپردازند. در این شرایط وضعیت برای بیمه‌گذاران غیرقابل تحمل خواهد شد.

مهم‌ترین هدف آزادسازی، بسترسازی مناسب برای رقابت بین شرکت‌های بیمه از طریق تعدیل نرخ پوشش‌های بیمه‌ای متناسب با کیفیت خدمات ارائه شده توسط بیمه‌گران است. فرآیند آزادسازی تعرفه‌ها در صنعت بیمه نیازمند ایجاد این زیرساخت‌های است:

- زیرساخت‌های عملیاتی شامل شبکه‌های استاندارد صدور، پرداخت خسارت، ثبت و ضبط داده‌ها و تحلیل فرآیند؛
- زیرساخت‌های نظارتی شامل شبکه متمرکز پایش و کنترل فرآیند عملیاتی؛

معصوم ضمیری^۲

آزادسازی تعرفه‌ها این اهداف را دنبال می‌کند:

- توسعه بازار بیمه؛
- به وجود آوردن محیطی برای رقابت سالم و حرفه‌ای؛

- زیرساخت‌های سرمایه‌گذاری و جلب مشارکت عمومی و تخصصی مالی و فنی؛
- زیرساخت‌های تأمین پوشش‌های اتکایی مطمئن؛
- زیرساخت‌های آموزشی و پژوهشی.

- ارتقای کیفیت خدمات و تنوع محصولات؛
- تبدیل قیمت به نفع مصرف‌کننده؛

حجه الاسلام والمسلمین غلام‌رضا مصباحی مقدم^۳

در خصوص تعرفه و آزادسازی تعرفه‌ها، دغدغه‌هایی

جدول ۱. مراحل حذف تعرفه رشته‌های بیمه در اجرای

برنامه اصلاح نظام تعرفه بازار بیمه کشور^۴

مرحله اول	مرحله دوم	مرحله سوم	مرحله چهارم	مرحله پنجم	مرحله ششم	مرحله هفتم
باربری	مهندسی	مسئولیت مدنی	مسئولیت متصدیان حمل و نقل	کشتی	اعتبار داخلی	عمر
کشتی ^۵	بدنه اتومبیل	پول	حوادث شخصی	هوایما	اعتبار صادرات کالا	شخص ثالث اختیاری
هوایما ^۶	آتش‌سوزی غیر صنعتی و مسکونی	مسئولیت پزشکان	آتش‌سوزی صنعتی ^۷	درمان	آتش‌سوزی صنعتی	

* هر کشتی تا مبلغ ۳۰ میلیارد ریال و هر ناوگان تا مبلغ ۱۰۰ میلیارد ریال یا معادل ارزی آن
 ** هر هوایما تا مبلغ ۲۰ میلیارد ریال و هر ناوگان تا مبلغ ۸۰ میلیارد ریال یا معادل ارزی آن
 *** آتش‌سوزی صنعتی تا مبلغ ۱۰۰ میلیارد ریال

۱. استادیار گروه مدیریت بیمه دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران جنوب
 ۲. عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی
 ۳. مدیرعامل شرکت بیمه پاسارگاد
 ۴. وب سایت بیمه مرکزی ج.ا.ا. به نشانی:

• نیروی انسانی آشنا با اصول ارزیابی ریسک و مبانی تعیین حق بیمه؛

- توانایی استفاده از فناوری اطلاعات IT در سه بخش ارزیابی ریسک، محاسبه حق بیمه و عملیات اجرایی؛
- تفکیک فعالیت بیمه‌های زندگی و غیرزندگی؛
- استقلال نهاد نظارتی؛
- استقرار نظام نظارتی جایگزین برای حفظ حقوق بیمه‌گذاران.

طرح دیدگاه‌های مطرح شده تنها گوشه‌ای از ساعت‌ها بحث و تبادل نظر کارشناسان صنعت بیمه در خصوص گذار از نظام تعرفه‌ای به نظام غیرتعرفه‌ای است که این دیدگاه‌ها مورد توجه سیاست‌گذاران در بیمه مرکزی جمهوری اسلامی قرار گرفت. بر اساس اعلام بیمه مرکزی، آزادسازی تعرفه‌ها طی ۵ سال و در ۷ مرحله به اجرا گذاشته می‌شود که مراحل اجرای «برنامه اصلاح نظام تعرفه بازار بیمه کشور» برای حذف تعرفه رشته‌های بیمه به شرح جدول صفحه قبل است.

تاکنون در دو مرحله اصلاح نظام تعرفه بازار بیمه با آزادسازی تعرفه‌های باربری، کشتی، هواپیما، مهندسی، بدنه خودرو، آتش‌سوزی غیر صنعتی و آتش‌سوزی ساختمان‌های آزادشده، صورت پذیرفته و از اردادیهشت امسال مرحله سوم برنامه اصلاح نظام تعرفه بازار بیمه کشور برای آزادسازی تعرفه رشته‌های بیمه پول در گردش، بیمه مسئولیت مدنی حرفه‌ای پزشکان و حوادث اشخاص (انفرادی و گروهی) در دستور کار شورای عالی بیمه قرار گرفته است.

• ارتقای جایگاه صنعت بیمه در میان سایر نهادهای مالی کشور.

اما دستیابی به این مهم نیازمند این پیش‌نیازهاست:

• دسترسی به اطلاعات آماری جهت محاسبه حق بیمه؛

• ترویج محاسبه حق بیمه مبتنی بر اطلاعات مالی و

آماري؛

• تعیین حق بیمه رقابتی براساس مبانی فنی برای

جلوگیری از رقابت ناسالم؛

• رعایت اخلاق حرفه‌ای توسط تمام نقش‌آفرینان

صنعت بیمه؛